

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema LXXXIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

THEMA LXXXIX.

1. Joh. 2. v. 17.

Et mundus transit & concupiscentia eius: Qui autem facit vol. unitatem Dei manet in aeternum.

DISPOSITIO.

Narrant historię, quod in creatione noui Pontificis Romani inter alias ludicras minimeque necessarias ceremonias, hæc non postrema sit, quod accensa particula quadam lini ad id apparatus, per præconem acclameretur nouo Papæ: S. C. TRANSIT GLORIA MUNDI. Vitam magis serio, quam per iocum hæc fierent: & mortalitatis ac vanissimæ gloriæ admonerentur Pontifices illi: quam paruo tempore sedes duratura foret Pontificalis, concupiscentia multorum aspirandi ad hanc vanam & inanem gloriosam mundi expirare breui tempore.

Nos potius sepulchrali spectaculo, nostræ mortalitatis memores adaptanda hæc verba de transitu mundi censemus, idque optimo iure, quia per mortem transimus, eum viatores in aliam regionem.

Cum igitur præsens funus nos hac vice etiam commoueat, nefaciatur huius transitus, prælecta verba secabimus in duo membra,

- dicturi { 1. Quod transiturum est breui.
de hoc { 2. Quod manet in æternum.

I. Pars.

Mundus, inquit Johannes Apostolus, transit & concupiscentia eius.

Postquam auditores suos, eum charissimos filiolos instar patris serio adhortatus est, ne diligant mundum, neque in mundo sunt: mundus autem semper mundus maneat immundus, selectos suos auditores vult de mundo, ac licet non possint vitare mundum, nec egredi ab illis.

attamen vitare vult suos auditores præuersionem mundi, ne coinquinentur.

Cuius rei grauissimam addit rationem. Nam MYNDVS TRANSIT, non solum quod molem illam terrenam, sed etiam quoad illecebras seu concupiscentias eius. Licet corruptus & peruersus status huius mundi ad tempus florere videatur, voluptates corporis, lasciuia, impudicitia, crapula, comptæ personæ quoad formam elegantem & vestitum decorum, à mundanis appetantur, magnifant & multos applausores habeant: attamen sunt meræ concupiscentiæ, quas vbi quis adeptus est, iisdem ad voluptatem fruitur, tunc pereunt ac transeunt: ac si non citius, attamen in morte, quæ est transitus in hoc mundo, staccescunt, cessant, ac euanescent voluptates & concupiscentiæ mundanæ.

LOCVS.

Discimus hinc, Fore omnino finem seculi seu mundi huius quod comprobant tam veteris quam noui Testamenti diuina varia.

Nam sicut mundus hic initium creationis habuit: ita & finem.

Psal. 102. v. 26. Initio Domine terram fundasti, & opera manuum tuarum sunt cæli. Ipsi peribunt, tu autem permanes, & omnes sicut vestimentum veterascunt. Et sicut indumentum mutabis eos & mutabuntur: Tu autem ipse es, & anni tui non deficient.

Esa. 51. v. 6. Cæli sicut fumus dissoluentur, & terra sicut vestimentum purefiet.

Luc. 21. v. 32. Cælum & terra transibunt: verba autem mea non transibunt. Sic & Mar. 13. v. 31. iisdem plane verbis, Augustinus astipulatur, Quæst. 28. super vetus Testamentum, inconueniens est, mundum æternum dicere, quem cum videmus passioni subiectum, & per secula senectute defecere, GREDIMVS ET FINIRE.

Non pauci etiam inter Philosophos statuunt & euincunt

ant argut
lato, se
Vrs. L.

displum
ti. Deit

cunque de
quorum ve

nulla velq
Ephitap

danaphali

Com

Delit

Sum

Hec

Hau

Hoc

Quibus

qui repore
interitu n

sermones

quo enim
no creatu

concupisc

III. Ser

si eos æmu
est. 16. Pla

pretemus.

Finge al
fari, quem

Vel numi

nox æfura

Quia nihil

cauere ad

traxit ob
thæse, Dan

tu nobis vi

eunt argumentis suis finem fore mundi, vt Pythagoras
Plato, Seneca, &c.

Vsvs. I. Arguuntur Aristotelis Philosophi errores etiam
ab ipsissimis Philosophis sanioribus.

II. Deinde etiam illufores, qui omnia derident, quæ-
cunque de interitu seu transitu huius mundi dicuntur,
quorum vetus cantilena est: ede, bibe, lude, post mortem
nulla voluptas.

Ephitaphium etiam tale inscriptum esse sepulchro Sar-
danaphali seu rogo referunt historiographi:

Cum te mortalem noris, presentibus exple

Delitiis animum: post mortem nulla voluptas.

Sum cinis, ille Niin rex qui ditissimus olim:

Hæc habeo quæque edi, quæque exaturata libido.

Hausit, ad illa iacent, multa & præclara relicta:

Hoc sapiens vitæ mortalibus est documentum.

Quibus accensendi sunt & illi porci Epicuri de grege,
qui tempore Apostoli Petri omnia usq; deq; fecerunt, quæ de
interitu mundi prædicta fuerant, 2. Petr. 3. v. 4. quorum
sermone erant: vbi est promissio, aut aduentus eius? ex
quo enim patres dormierunt, omnia sic perleuerant ab ini-
tio creaturæ. Hosce autem vocat illufores, iuxta proprias
concupiscentias ambulantes.

III. Serua etiam nobis institutioni, ne mundo addi-
cti eos amulemur, qui hic felices esse putantur (Psal. 37.
vers. 36. Psal. 73. vers. 5. & 12.) sed ad futuram vitam a-
spiremus.

Figge autem in nauí ornatissima secundo flumine
ferri, quem scias mox naufragium facturum, &c.

Vel num posses delitiam securus in domo, quam scires
mox arsuram: atqui miserior huius mundi conditio est.
Quia nihil in eo, quod hominis animum perfecte possit
exatiare ad plenum & sufficienter mors item inopia seu
transitus obrepit, via vniuersæ carnis. Vide exempla Bal-
thasar, Daniel, 5. v. 30. Diuitum, Luc. 16. & 12. Ac licet de-
tur nobis viuere ad extremum vsq; diem vel horam, attamen

men finis & transitus erit, & tunc plangent, qui cœlestia neglexerunt, Matth. 24.

Horum semper meminerimus.

IV. S. ruiat CONSOLATIONI omnibus piis eruce pressis. Olim finem habebunt & meminisse iuuabit. Nec possunt aduersitates nostræ diurnæ esse, cum vita præfens breuis sit Psal 90. v. 9.

Tunc momentaneam afflictionem sequetur æterna gloria, 2. Cor. 4. v. 17. Huius gloriæ nos, post exantlatos huius miseræ labores, participes faciat Deus, benedictus in omnia secula.

II. Pars.

De iis autem qui sese attemperant toti ad voluntatem Dei, Joannes ait: QUI AVTEM DEI VOLUNTATEM FACIT, MANET IN ÆTERNVM.

1. Facere voluntatem hic non significat perfectissimam legis obedientiam exequi, siquidem homo nullus vel piensissimus, vixit, vivit aut victurus est, qui perfectissimam legis obedientiam præstare possit. Sed facere voluntatem Dei, est pœnitentiam agere ac credere Evangelio, Marc. 1. v. 15. Est hæc voluntas (inquit Christus Joan. 6.) eius, qui misit me Patris, ut omnis qui videt filium & credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam.

2. Manere autem in æternum significat solidam, stabilem ac foelicem mansioem habere: de qua mansione Christus, Joan. 14. In domo patris mei mansiones multæ sunt.

Joan. 12. v. 26. Si quis ministrarit mihi, me sequatur. Et ubi ego sum, ibi & minister meus (id est, qui voluntatem Dei facit) erit. Si quis mihi ministrarit, honorificabit eum pater meus.

LOCVS.

Discimus mansio piorum seu conditio qualis futura sit, nempe stabilis, solida & æterna, sicut promittit, Joh. 10.

Qui.

Ouibus meis (quæ vocem meam audiunt & obtinent
tant mihi) do vitam æternam.

Voluntatem enim timentium se faciet Dominus, Psal.
145.

Volumus autem vt nobis in æternum bene sit, & cum
Deo maneamus: Id assequi possumus, si illum dilexerim⁹
Ioan. 14. v. 23. & verbum Dei (quod in æternum manet,
Ei. 40. i. Per. 1) seruauerimus, sicq; voluntatem eius exe-
quuti fuerimus. Verba namque vitæ æternæ Joh. 6. habet.
Qui sermonem meum seruauerit, non gustabit mortem
in æternum. Joh. 8.

Qui credit in filium [hæc autem est voluntas Dei, vt
audiamus filium] habet vitam æternam. Joh. 3.

Potestatem dedit filios Dei fieri, omnibus iis, qui cred-
dunt in nomen Dei, & c. Joh. 1. v. 12.

Mansionis etiam cœlestis participes fient, qui custodi-
unt verbum Domini, & non solum auditores sunt verbi
seu voluntatis Dei, sed etiam fructum eius ferunt.

1. Student sanctimoniam: vult enim Deus vt sancti simus
Leuit. 19. vt luceat lux nostra, & celebretur pater noster
cœlestis, Matt. 5. Vide Pl. 15. totum.

2. Diligunt proximum suum tanquam seipsos.

Licet autem non idonei simus ex nobis ipsis ad cogi-
tandum quid boni, multo minus ad perficiendum, 2. Cor.

3. Deus tamen est qui in nobis efficit velle & perficere, pro
bona sua voluntate, Phil. 2.

Erant igitur longe qui dicunt nobis ignotum esse, quid
Deus à nobis requirat, seu quæ voluntas eius sit.

Mich. 6. v. 8. Indicabo tibi ò homo quid sit bonum, &
quid Dominus requirat à te, vtiq; facere iudicium & dili-
gere misericordiam, & humiliter ambulare cum Deo tuo.
Vide Luth. vers. Germ. Gottes Wort halsetz / &c. Conti-
nentur opera primæ & secundæ tabulæ in hac sententio-
la: Marc. 1. vers. 15. Agite pœnitentiam & credite Euan-
gelio.

Marc. 16. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salu⁹ erit.

Imperfectum autem cum sit omne quod à nobis in hac carnis infirmitate sit, cum primitias tantum spiritus in hac vita acceperimus: supplebit cætera Christus, qui voluntati Dei perfectissime satisfecit, sicque nobis factus à Deo iustitia & sanctitas, 1. Cor. 1. Cui sit gloria in secula seculorum, Amen.

NB. Augustin. super hanc sententiam: Joh. 2. Mundus transiit & concupiscentia eius: qui autem, &c. Quid vis? utrum amare temporalia, & transire cum tempore. An Christum amare, & in æternum vivere?

FINIS.

THEMA XC.

1. Joh. 3. v. 2.

Charissimi, nunc filii Dei sumus: et nondum apparuit quid erimus: scimus autem, quoniam non apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est.

DISPOSITIO.

Si quis ex ordine patritio ortum habet, vel nobili familia natus est, dignitatem hanc acquirit, ut præ cæteris in magna autoritate habeatur: si vero ex sanguine potentioris gradus, utpote Comitis, Ducis, Regis vel etiam Imperatoris progenitus sit, tum maiorem titulum, dignitatem ac maiestatem præ se fert, ac insignibus progenitorum gaudet. Et si Judæi in Veteri Testamento & etiam tempore aduentus Christi gloriosum sibi duxerant à Patriarcha Abrahamo profatos, eiusque filios se esse & quidem gentem liberam quæ nulli unquam serviret: Quamto hoc maius privilegium & splendidior honoris titulus est filium Dei vocari & esse, de qua dignitate hæc præle. Et verba Apostoli Johannis sonant.

Quæ ut melius intelligantur ac memoriz insigi possunt, dividam in 2. partes.

1. De qualitate & conditione filiorum Dei in hac vita.
2. De illorum dignitate in altera vita.

I. Jars.